

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie San Mateo, Tel. 413

Administratie : St. Thomas-college Tel. 550.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.--

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels t.o.50 voor
elken regel meer 10 cts.

ANTI-GODSDIENSTIG VIJFJARENPLAN VAN RUSLAND.

De Russische medewerker van „De
Tijd” schrijft het volgende:

Op den 15 September j.l. verzamelden zich in het kleine grensstadje Kolo-
sof op de Sovjet-Russisch-Poolsche
grens twee commissies, één bestaande
uit Sovjet-Russen, de andere uit Polen.
Zij waren er tezamen gekomen, om 58
Poolsche onderdanen tegen 50 Sovjet-
burgers uit te wisselen. De Polen wa-
ren in Sovjet-Rusland veroordeeld en
de Sovjet-Russen in Polen gevangest.
Na lange diplomatieke onderhandelin-
gen vinden zulke uitwisselingen van
gevangenen één, soms twee maal in
het jaar plaats. Voor Katholieken heb-
ben deze uitwisselingen bijzonder be-
lang, want zij zijn de eenigste moge-
lijkheid R.K. Priesters uit de Sovjet-
gevangenis en verbanningsoorden te
verlossen. De Poolsche regering
leverte tegen deze martelaren van ons
geloof en dienaren der H. Kerk de ve-
oordeelde communistische gods-las-
ters en loochenaars uit, die zij in
Polen tot langdurige gevangenisstraf-
fen had moeten veroordeelen.

Het grensstation Koloosof ligt nog op
het grondgebied der Sovjet-Unie, en
gedurende den tijd, dat de twee tre-
nen uit beide landen met veroordeel-
den worden gecontroleerd en de jong-
ste uitwisseling plaats vond, hebben
de communisten niet kunnen nalaten
eene groote communistische manifes-
tatie met een orkest, dat de „Internat-
ionale” speelde, op touw te zetten.

Uit den trein met veroordeelden, die
uit Moskou kwamen, traden 40 „gevan-
genen”, waarvan niet minder dan elf
R.K. priesters, w.o. de meest be-
kenden waren de gebroeders Skalski,
Tróizki, Pscherenbel, Jozewik, Soko-
lofski, Bojalski, Andrichewich, Pre-
went'joelski en Sawitzki. Na hen kwa-
men vijf vrouwen, de dames Roginski,
Kowantsjoek-Zwoiskaja, de gezusters
Nowitzeki en Bergman en daarna de
vele anderen, w.o. de bekende Pool-
sche patriotten Jarosjewich en Boralski,
die tot levenslange gevangenisstraf in
de Sovjet-Unie waren veroordeeld.

Maar wat hadden nu de katholieke
priesters misdaan? Zij hadden, niet-
tegenstaande de bolsjewieken dit ver-
boden hadden, in de katholieke ker-
ken de... H. Mis gelezen. Daarvoor
hadden zij jarenlang in de gevangenis
moeten zuchten en daardoor zagen ve-
len er als levende dooden uit; eenigen
waren zelfs zoo ernstig ziek, dat zij
onmiddellijk in het ziekenhuis moes-
ten worden overgebracht. Wat moeten
zij gevoelen, nu zij in Polen terug zijn,
en hoe ontzettend aandoenlijk zal deze
wederkeer voor hen in het beschaaf-
de Europa wezen.

Want in Sovjet-Rusland gaat de
geloofsvervolgung zonder ophouden
steeds verder en reeds is de regering
van Lithauen óók in onderhandelingen
met den Sovjet-agent Braun van het
z.g.n. Roode Kruis getreden, (niet te
verwarren met ons internationale
Roode Kruis van Genève) om óók zulk
eene uitwisseling tot stand te bren-
gen.

Wij weten reeds door de Vaticaan-
sche „Osservatore Romano”, dat tegen
31 December 1933 alle kerken, kapel-
len en bidplaatsen in de Sovjet-Unie
moeten worden gesloten, terwijl de
buitenlanders, die in Sovjet-Rusland
wonen, het recht nog gelaten wordt
voor een zekeren tijd op hun eigen
kosten kerken of lokalen voor gods-
dienstige bijeenkomsten te behouden.

Als men nu weet, dat er in de Sov-
jet-Unie meer dan 2 miljoen R. Ka-
tholieken leven, die niet Sovjet-on-
derdanen zijn, waarvan ongeveer
1.800.000 Polen; 30.000 Lithaueis; 40.
000 Letten (Lijfand) en 200.000 Duit-
schers en dat deze het recht hebben
slechts twintig kerken te pachten
(waarvan 8 voor de Duitschers) dan
krijgt men eerst een werkelijken in-
druk van de geloofsvervolgung in Sovjet-
Rusland.

Onderwijl meldt nu dit afschuwe-
lijk nieuws de Sovjetsche God-looch-
naars-pers het volgende:

Ofschoon het Sofnarkom (Sovjet-
Narodnig Kommissarof = Raad des
Volkscommissarissen) reeds een de-
creet den 15en Mei 1932 heeft uitge-
vaardigd, dat door de Stalin, Jaroslaf-
ski, Bechterof, Kogan, Lobatsjefski en
Petroeshilli is onderteekend en dat het
nieuwe vijfjarenplan van het

atheïsme wordt genoemd, is dit
decreet tot op heden nog niet in het
Sovjet-Staatsblad gepubliceerd, maar
wel aan alle afdelingen der Commu-
nistische Partij verzonden.

Dit decreet bestaat uit 118 artike-
len, onder vijf hoofden verdeeld; wel-
ke vallen onder de vijf jaren, waarin
het moet worden uitgevoerd. Het einde
luidt als volgt:

„Op den 1en Mei 1937 mogen er
op het grondgebied der Sovjet-Unie
geenerlei lokalen meer bestaan, waar
men God mag aanbidden binnen de
grenzen der Sovjets-Unie en zullen
de opvatting en het begrip van
„God” verbannen zijn als een over-
blijfsel der middeleeuwen en welk
begrip diende als werktuig, om de
arbeidende klasse te onderdrukken.

In het eerste jaar moeten alle gods-
dienstige scholen, voor zoover deze
nog ergens bestaan, opgeheven wor-
den, terwijl aan alle dienaren van
welke vorm van godsdienst dan ook
verstrekking van voedsel en levens-
onderhoud moet geweigerd worden.
Tenzij zij de uitoefening van hun gods-
dienst vóór 1 Mei 1935 geheel opge-
geven, worden zij na dien datum uit
de Sovjet-Unie verbannen.

Het ligt niet in het voornemen der
Sovjet-Unie alle kerken en lokalen voor
godsdienstige bijeenkomsten in het
eerste jaar te sluiten, maar in de
hoofdsteden moeten daarentegen wel
kerken, kapellen, of lokalen voor gods-
dienstige bijeenkomsten reeds op den
1en Mei 1934 gesloten zijn.

De sluiting der overige kerken op
Sovjet-Unie grondgebied zal daarna
volgens een speciaal op te stellen sche-
ma geschieden.

In het tweede jaar wordt een „s to o
v eld to c h t g e o r g a n i s e e r d t e g e n d e
g o d s d i e n s t i g e o v e r b l i j f s e l-
l e n ” in h e t f a m i l i e l e v e n e n d e
„c o m m u n i s t i e n ” d e r g e l o o-
v i g e n ” (vroegere kloosters). Vóór 8
October 1933 wordt „een purga-
tie van de geloovigen” (leden
van geheime godsdienstige vereeni-
gingen) in alle Sovjet-instel-
lingen in uitzicht gesteld.

Het drukken van godsdienstige boe-
ken, tijdschriften, pamfletten en ge-
bedenboeken, zoowel als het vervaar-
digen van kerkiersaden, gewaden of
hoe men die ook noemen mag, is met
bedreiging van groote straffen streng
verboden.

Buitengewone aandacht zal ge-
worden worden aan het aankweken van
„redelijk ongeloof onder de
massa” en der een der grootste fac-
toren tot het bereiken van een gunstigen
uitslag zullen „de atheïstische
films” zijn, waarvan 150 verschil-
lende reeds in de maak zijn.

De anti-godsdienstige films zullen
dienen om het resultaat, verkregen
door „het actieve optreden
der anti-God-verbonden”
voort te zetten. Mede dient daar-
toe het ombouwen van vroegere
kerken in clubs, bioscopen en andere
localen voor redelijke ont-
spanning.

Tot zoover dit anti-godsdienstig
Vijf-jaren-plan. Er is een climax in
de geloofsbestrijding door Sovjet-
Rusland. Eerst begonnen de commu-
nisten te zeggen, dat de Kerk en Staat
volkomen gescheiden moesten zijn en
waren zij voor ideol. borbé s z e r-
k o w i j e l = g e e s t e s b e s t r i j d i n g d e r K e r k .
Maar in „werkelijheid handelden” zij
anders, zij verklaarden eenvoudig al-
le priesters contra-revolutionairen en
mengden zich in alle kerkelijke aan-
gelegenheden; zij vervolgden de Kerk
en hare priesters, wanneer en waar zij
maar konden. Het werd niet een gees-
tesbestrijding, maar een nasletswenna
ja borbá = een bestrijding met de-
vuist en de wapens. Deze bestrijding
begon met: 1o. het beroven der
kerken van alles en vooral van die
heiligdommen, welke door het volk het
meest vereerd werden; 2o. het sluiten
van de meest bekende kloosters in Rus-
land, terwijl de monniken werden weg-
gejaagd of in zeer enkele gevallen in
„t r o e d o w i j a K o l o n i j = a r b e i d s-
k o l o n i j e n ” ondergebracht; 3o. het afne-
men van klokken der kerken en kloos-
ters, opdat men niet meer „het klokke-
luiden” in Rusland kon hooren; 4o. „het
opruimen” van kerken, of „het oprich-
ten” tot bioscopen en clubs. Dit alles
was nog niet genoeg, om het Godsbe-
grip en den godsdienst uit het gehele
Russische volk te verdelen. Altijd
leefde dit nog weer op, dus thans moe-
den dit nieuwe goddeloozen-Vijfjaren-
plan den doodsteek geven, opdat zij
in 1937 vermogen uit te roepen: Op

het grondgebied der Sovjet-Unie zijn
alle godsdiensten, hoe zij ook mogen
heeten, uitgeroeid.

Doch evenmin als de goddelooze
Sovjet-communisten een goed geor-
dend rijk hebben kunnen stichten,
niettegenstaande zij alle rijkdommen
hunner burgers „genationaliseerd” en
alle buitenlandse schulden „gean-
nuleerd” hadden, evenzoo min zullen
zij, die de kerken bestalen, verkoch-
ten en verwoesten en thans het geloof
in God van 160 miljoen menschen
met geweld willen uitroeien, daarin
slagen.

Dat er volgens communistische theori-
ën in een staat, die slechts een me-
chanisme is, waar menschen geor-
dend zijn als termiëten te leven, geen
plaats voor het oppermachtig Wezen
is, dat slechts in organisme leeft,
begrijpen wij volkomen, maar de mo-
gelijkheid van een bloeiend bestaan
van dit super-rijk zonder God, is on-
bestaanbaar en de toekomst zal het
bewijzen.

1.) Einde Juli van dit jaar verkocht
de Sovjet-regering aan de Duitse
Rijksbank 100413 kilogram zilver tot
den onmogelijk lagen prijs van 21
Mark per K. G. (normale prijs
is 41 Mark) en met deze 2½ miljoen
Mark betaalde de Sovjet-regering een
klein gedeelte harer vervallende wis-
sels. Al dit zilver bestond, buiten oude
Tsaristische munten, uit het zilver,
dat de bolsjewieken uit rijke kerken
en kloosters gestolen hadden. De bil-
lijke prijs laat zich verklaren door
het niet zuiver gehalte van dit oude
zilver. Einde Augustus verzond de
Sovjet-Unie weer zulk eene zending
zilver voor 3 miljoen Mark.

De kerkklokken werden deels aan
Frankrijk verkocht en verscheept via
Rotterdam.

Nieuw Ontwerp-verorde- ning omtrent Kooplieden.

Ingediend is een ontwerp-verordening
houdende bepalingen betreffende koop-
lieden.

Dit ontwerp dankt zijn ontstaan
aan een verzoek, door een aantal op
dit eiland gevestigde handelaren en
kooplieden gericht aan den Kol. Raad,
de Kamer van Koophandel en Z. E.
den Gouverneur, om wettelijke bepa-
lingen in het leven te roepen, in het
adres genoemd, maatregelen van „zelf-
behoud en noodweer”, ten einde den
handelsstand tegen handeligen van
ongewenschte elementen te bescher-
men.

De gedwongen winkelsluiting ook
in 't adres vernoemd, is reeds aan-
genomen.

In de Mem. v. Toel., acht Z. E. de
Gouverneur de gevraagde bescherming
onder de tegenwoordige omstandighe-
den zeer gewenscht.

Verder zegt de M. v. T. dat het
Ontwerp voorstellen inhoudt, welke
onder normale omstandigheden niet
van ondergeteekende zouden zijn uit-
gegaan, en slechts door de huidige
crisis te rechtvaardigen zijn.

„Een vergunning om handel te mo-
gen drijven zal noodig zijn voor per-
sonen of ondernemingen.

Ten einde dengene, die de bevoegd-
heid heeft eene vergunning te verleen-
en, in staat te stellen zich een zoo
goed mogelijk beeld van het geval te
vormen, is, waar mogelijk, het raadple-
gen van de Kamer van Koophandel en
Nijverheid, het college bij uitstek ge-
schikt om van voorlichting te dienen,
of anders van de Landraden voorge-
schreven.

Het deponeeren van een zeker be-
drag, of het stellen van persoonlijke
of zakelijke zekerheid, kan ook wor-
den geëischt, waardoor bevoorrecht
wordt, dat personen, als door adres-
santen bedoeld, teruggehouden wor-
den een zaak te openen en worden
geweerd als leden van den handels-
stand, die zij door hunne gedragin-
gen en levenswijze eerder afbreuk
doen dan bevoordeelen. Nog moet
worden medegedeeld, dat het eischen
eener zekerheid kan dienen om het
gehalte van den aanvrager, van wien
anders niets of niet veel bekend is,
eenigszins te kunnen nagaan, en voorts
dat de gestelde zekerheid nog tien
dagen na de opgaaf van opheffing ter
handelszaak voortduurt, ten einde
schuldeischers in de gelegenheid te
stellen binnen dien termijn daarop ver-
haal te zoeken.

Gewijzigde omstandigheden kunnen

het wenschelijk maken, dat de ve-
leende vergunning niet langer van
kracht zij, weshalve intrekken moge-
lijk gemaakt wordt.

Als aanvulling van de regeling wordt
het raadzaam geacht een register van
handelszaken te houden, waar moge-
lijk door den secretaris van de Ka-
mer van Koophandel en Nijverheid.
Dit register zal zich tevens moeten
uitstrekken tot alle kooplieden, in den
zin dezer verordening, aangezien alle
handelszaken moeten worden geboek-
ten, ten einde een overzicht te kunnen
verkrijgen.

Voor het doel van dit ontwerp is
niet vereischt een uitgebreid handels-
register als voorgesteld in het den
17den Maart 1919 ingediend doch
sinds ingetrokken ontwerp (zittingjaar
1918-1919-29). Evenwel zou bezwaar-
lijk met minder aantekeningen dan
zijn aangegeven het beoogde doel
bereikt kunnen worden. Vertrouwd
mag worden, dat de handelaren en
kooplieden, die om beschermde maat-
regelen hebben gevraagd, zich den
geringen last, welke dit ontwerp hun
oplegt, willen laten welgevalen, als-
mede de zoo laag mogelijk gehouden
uitgaven ter dekking van het in te
voeren register.

Zooals uit de omschrijvingen blijkt,
is aan de begrippen „koopman” en
„daad van koophandel” een beperk-
ter omvang dan in het Wetboek van
Koophandel toegekend.

Ambachtslieden, land — en tuinbou-
wers, of visschers, die uitsluitend
verkoop, wat in hunne onderneming
voortgebracht of gevangen is, en in-
dustrieelen, die hetgeen zij kochten
na eene bewerking te hebben doen
ondergaan, welke het karakter van de
aangeboden koopwaar geeft, ver-
koop, behoeven geen vergunning,
als bedoeld in artikel 2.

Voorts is de verordening niet toe-
passelijk op apothekers en personen,
wien volgens de „Vergunningsveror-
dening 1908” vergunning of verlof is
verleend, doch uiteraard slechts met
betrekking tot hunne handeligen als
zodanig, terwijl voor zoover zij in
andere artikelen handel drijven, de
verordening ten aanzien van hen toe-
passing vindt. Enkele andere uitzon-
deringen worden nog in het ontwerp
aangevoerd, terwijl in het uitzicht
wordt gesteld een besluit betreffende
de kleine localiteiten als banketbakkers-
of snoepwinkeltjes, waternering, klei-
ne opstallen op standplaatsen en we-
nig betekenende zaakjes in bewoon-
de percelen, waar op kleine schaal
provisie of snuisterijen worden uitge-
stald en te koop aangeboden.”

Het nieuwe „Burgerlijk Wetboek” van Curaçao.

Onder het opschrift „Boekenschouw”
maakten wij in ons vorig nummer mel-
ding van de „Algemeene Bepalingen
der Wetgeving van de kolonie Cura-
çao. Burgerlijk Wetboek voor de ko-
lonie Curaçao. Bepalingen op den
overgang van de vroegere tot de nieu-
we wetgeving in de kolonie Curaçao.
Reglement op het notarisambt in de
kolonie Curaçao. Bewerkt door Mr. B.
de Gaay Fortman. Algemeene Lands-
drukkerij, Den Haag”. Naar men ver-
moedt is dit werk ook hier ter Gou-
vernements-Secretarie te verkrijgen,
alsook „het Curaçaosch Wetboek
van Burgerlijke Rechtsvordering” en
„het Curaçaosch Faillissementsbesluit
1931” beide eveneens door Mr. B. de
Gaay Fortman bewerkt. Het wekt be-
vreemding dat, nadat er zooveel ge-
schreven is over de oude Curaçaos-
sche Wetboeken, niet bekend gemaakt
is dat de editie Fortman hier op de
Secretarie te verkrijgbaar is, en wel
voor denzelfden prijs als in Holland.

Het nieuwe wetboek van Burgerlijke
Rechtsvordering en het nieuwe Faillis-
samentsbesluit zijn in 1931 bij Konin-
klijk besluit vastgesteld onderscheiden-
lijk bij P.B. 1931 No. 45 en P.B.
1931 No. 58 in Curaçao afgekondigd
en den eerste Juli 1932 in werking
getreden. In de editie Fortman, zijn
bij de artikelen verwijzingen opgeno-
men naar andere artikelen, alsook
naar de Nederlandsche, waaraan
zij, al dan niet gewijzigd zijn ont-
leend. Had de bewerker van deze
2 boekwerken den tekst reeds als ge-
heel leesbaar voor zich liggen, geheel
anders was het gesteld met het eerste
boekwerk n.l. het Burgerlijk Wetboek
enz. waarbij alle publicatiebladen

N. V. HOLLANDSCHE BANK VOOR WEST-INDIE.

OPGERICHT 1918.

Maatschappelijk Kapitaal: fl. 5.000.000.

Geplaatst en Volgestort fl. 1.000.000.

HOOFDKANTOOR: AMSTERDAM, Kolzersgracht 255.

BIJKANTOOR te CARACAS -- (Venezuela).

BIJKANTOOR CURAÇAO.

Neemt Gelden à Déposito. Opent Spaar-Rekeningen.
Opent Chèque-rekeningen.
Bezorgt Telegrafische Uitbetalingen.
Verstrekt Handels-Credieten.
Uitvoering van Effecten-Orders
en Verzilvering van Coupons.
In- en Verkoop van Wissels op het Buitenland
en van Vreemde Muntsoorten.
Verstrekt Reissmissels (overal ter wereld inwisselbaar)
van de American Express Company, New-York,
en de American Bankers Association, New-York.

CORRESPONDENTEN IN ALLE VOORNAME-PLAATSEN.

In Nederland: NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.
ROTTERDAMSCH BANKVEREENIGING.
Te New York: GUARANTY TRUST COMPANY OF NEW YORK.
CHASE NATIONAL BANK OF THE CITY OF
NEW YORK.
Te London: NATIONAL PROVINCIAL BANK LTD.
Te Parijs: SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR FAVORISER ETC.
BANQUE NATIONALE FRANÇAISE DU COM-
MERCE ÉTRANGER.
Te Hamburg: DEUTSCH-SUDAMERIKANISCHE BANK A. G.
NORDDEUTSCHE BANK IN HAMBURG, FILI-
ALE DER DEUTSCHEN BANK UND DISCONTO-
GESELLSCHAFT.

van 1869 af met nauwgezetheid moes-
ten worden nagegaan. De klapper van
van Romondt kon hierbij ongetwijfeld
dienst doen, maar volledig is die niet.
Door enkele koloniale verordeningen
zijn uit het Burgerlijk Wetboek de an-
achronismen verwijderd, die niet met de
nieuwe rechterlijke inrichting strookten
en is zoodoende een nieuwe uitgave
mogelijk gemaakt. In het Burgerlijk
Wetboek enz. komt nog steeds het
woord „Kolonie” voor. Zijn wij juist
ingelicht, dan kan het opschrift niet
bij koloniale verordening gewijzigd
worden, doch wel bij een Koninklijk
Besluit, waartoe het Departement van
Kolonien, dat zijn naam nog niet prijs
gegeven heeft, het initiatief zou moeten
nemen.

Geen der wetboeken van de editie-
Fortman heeft kracht van wet. Alhoew-
wel op de Algemeene Landsdrukkerij
gedrukt, hebben wij te maken met een
particuliere uitgave, zoodat bij onver-
hoopt ingeslopen onjuistheden de
tekst in de oude Publicatiebladen geldt.

Slechts enkelen waren gelukkig een
geheel bijgehouden exemplaar van ons
Burgerlijk Wetboek te bezitten of
den weg te kennen in het Labyrinth
van Publicatiebladen bevattende de
talrijke wijzigingen en aanvullingen
Mr. de Gaay Fortman heeft zich ten
opzichte van Curaçao buitengewoon
verdienstelijk gemaakt door zijn vrijen
tijd op te offeren voor de samen-
stelling van deze nuttige uitgave.
En gaarne brengen wij hem daarvoor
onze oprechte hulde!

Onze Militaire Politie.

Doch de fouten schuilen aan beide
zijden en er valt ook op de militaire
politie wel wat af te dingen.

10. Een ruw en barsch optreden,
zelfs gebrek aan hoffelijkheid of be-
leefdheid ook tegenover het gewone pu-
blik is steeds streng af te keuren. En nu
is het een feit, dat ook onder dit opzicht,
de laatste nieuwe bezending politie-
troepen, ook aan de opperleiding veel
zorg en ongenoegen heeft veroor-
zaakt, omdat deze manschappen in Hol-
land vóór hun komst alhier zoowel
theoretisch als praktisch een veel te
korte, en geheel onvoldoende oplei-
ding hadden ontvangen, en hier na
aankomst ineens voor het volle werk
kwamen te staan, terwijl velen van de

oudere manschappen, die door onder-
vinding en praktijk hier veel geleerd
hadden, juist in dien tijd weer naar
Holland terugkeerden. Daaraan danken
veel klachten hun oorsprong.

20. Doch er is nog een veel groo-
tere grief tegen de militaire politie,
een grief, die dikwijls en onnodig het
publiek prikkelt en ontvreden maakt.

Tegenover ons publiek, dat onder
dit opzicht geheel en al verward was,
en nimmer gewoon militairisch geregle-
menteerd te worden, is het optreden
van de militaire politie, soms ietwat te
bureaucratisch, te weinig soepel ge-
weest. Het ging allemaal teveel langs
den ijzeren lineaal.

Men versta ons goed, wij verlangen
evenmin dat zij laksch moet zijn, het
laissez-faire in toepassing bringe, alles
maar door de vingers ziet, waardoor
de vroegere politie al respect verloor
had en den spotlust van het publiek
opwekte.

Tusschen deze twee klippen moet
zij weten door te zeilen.

De opperleiding kan natuurlijk niet
de oplossing en definitieve beslissing
van alle, soms moeilijke, gevallen in
handen leggen van den eersten den
besten politiemans, die hier of daar
langs den weg op wacht staat. Maar
is het nu wel noodig dat voor zooveel
gevallen zonder uitzondering aan ie-
dereen den pijlijken en hatelijken gang
naar het politiebureau met of zonder
politiegeleide wordt opgelegd, die den
persoon in kwestie zozoer in op-
praak brengt?

Is er geen andere uitweg of modus
vivendi mogelijk?

Wij hebben natuurlijk hierbij spec-
iaal het geval op het oog, dat zich
de vorige week met de jonge dame
M. B. heeft voorgedaan, en in die fa-
milie groote verontwaardiging en on-
tevredenheid veroorzaakt.

In het kort komt de zaak hier op
neer:

Deze jonge dame heeft na gunstig
afgelegd examen een deugdelijk rijbe-
wijs voor het besturen van een auto
ontvangen. Feitelijk heeft zij er niets
aan en mag zij er nog geen gebruik
van maken, omdat zij nog niet den
wettelijken leeftijd bereikt heeft.

Nu heeft zij door goedgunstige be-
schikking van den heer Procureur-
Generaal mondelinge toestemming be-
komen om toch van dat rijbewijs ge-
bruik te maken, mits zij steeds verge-
zeld is van haar chauffeur.

De vorige week werd de auto van deze jonge dame op den Berg Altena door een politiemans aangehouden, en M. B. verzocht haar rijbewijs te toonen. Wel zat haar chauffeur naast haar, maar eenig schriftelijk bewijs van de mondelinge toestemming van den P.G. kon zij niet overleggen, dus ook evenmin den politiemans overtuigen van haar recht om een auto te besturen, zoodat deze ter verder onderzoek haar gelaste naar het politiebureau door te rijden, terwijl hij zelf met zijn motorfiets in de nabijheid bleef. Groote consternatie.

Imiddels waren eenige vrienden van de familie B. opgebeld en van het geval in kennis gesteld, die den Procureur van alles op de hoogte brachten. De Heer P. G. ging zelf mede naar het politiebureau, waar hij verklaarde, dat alles volkomen in orde was, en aan de jonge dame, die een half uur in zenuwachtige overspanning had doorgebracht, te kennen gaf, dat zij gerust kon heengaan.

Ziedaar de ijzeren lineaal in volle werking. Te weinig soepelheid.

Hoe gemakkelijk had er zeer veel van al die soesah kunnen voorkomen en vermeden worden.

Uit het scherp, heftig en onverkwikkelijk geschiedt, dat van beide partijen over deze zaak in *La Prensa* verscheen, blijkt wel het meest dat hier van beide zijden positieve fouten begaan zijn.

Voorreest kunnen wij niet inzien, dat de politiemans, die de jonge dame bekeerde, aan zijn plicht is tekort geschoten.

De veiligheid van het autoverkeer moet boven alles aan bewakende handen zijn toevertrouwd. Daaruit volgt noodzakelijk, dat er ook een strenge controle uitgeoefend moet worden, om die veiligheid te verzekeren. Doch die veiligheid is bij al te jeugdige personen (grootte kinderen) zeker niet in goede handen.

Nu heeft de P. G. haar wel een heel exceptionele goedgegunste toestemming willen verleenen, maar deze was alleen mondeling, dus feitelijk voor haar zonder eenige waarde, omdat zij er geen schriftelijk bewijs van kon overleggen, zoodat vroeg of laat toch zeker een bekeuring zou moeten volgen, met alle onaangename gevolgen van dien.

Dit had M. B. en haar vader en ook het Hoofd der Politie moeten begrijpen, die beiden (volgens onze bescheiden meening) hier zich aan een verzuim hebben schuldig gemaakt.

We spraken hierboven van te weinig soepelheid. —

Zou daaraan niet veel van de opgenoemde onaangenaamheden te wijten zijn?

De militaire politie en vooral de opperleiding moet zoo langzamerhand toch wel tot het besef zijn gekomen, dat een verplichte tocht naar het politiebureau (met of zonder militaire geleide) voor den Curaçaöenaar zowat tot het alleronaangenaamste en hatelijkste behoort wat hem kan overkomen, althans het wordt door het publiek in dien geest tegen de politie uitgebuut.

In het belang dus ook van het prestige van het politiecöps moeten zulke gevallen tot het kleinste minimum beperkt worden.

Voor zoover wij weten, hebben alle politiestations telephonische verbinding.

Hoe gemakkelijk zou 't in het bovengemelde geval geweest zijn, even den P.G. op te bellen, of de bewering van M. B. van de mondelinge toestemming van de P.G. inderdaad juist was. De jonge dame had dan gerust kunnen doorrijden met den goeden raad in haar eigen belang, zich zoo spoedig mogelijk van een schriftelijk bewijs van die mondelinge toestemming te voorzien, om verdere bekeuringen te voorkomen. Zoo gelooven we dat per telefoon zeer veel van dergelijke twijfelachtige gevallen zouden kunnen afgehandeld worden, tot genoegen en tevredenheid van beide partijen. De wet wordt dan even gestreng geobserveerd, en het prestige van de militaire politie krijgt niet weer opnieuw een leerlijke duw, want het is zeker, dat in sommige kringen men nog maanden lang over dergelijke gevallen blijft zitten nakkieren.

AGFA

De nieuwe AGFA ISOCHROM film, AGFA LUPEZ fotopapieren AGFA ontwikkelmaterialen geven altijd schitterende resultaten.

AGENTEN:

FENSOHN & CO.

Nogmaals: „Gewetensdwang.”

II.

De vraag is dus nu, of de Katholieke Kerk zelf in de praktijk zich gehouden heeft aan haar eigen leer en principes, zoodaals wij de vorige week hebben uiteengezet, n.l.:

De kerk heeft het recht en de plicht de leer van haar Stichter aan alle volkeren over de geheele wereld te verkondigen.

Zij mag daarbij alleen gebruik maken van leering en overtuiging, nooit van geweld of dwang.

Wie vrijwillig die leer heeft aangenomen en door het H. Doopsel bevestigd, blijft aan de rechtsmacht der kerk onderworpen.

Over de heidenen en ongedoopten, die weigeren het geloof aan te nemen, heeft de kerk geen enkel rechtstelsel, zij kan hen nooit met geweld dwingen het katholieke geloof tegen hun wil te aanvaarden.

Bij het nu volgende verlies de lezer geen oogenblik dit doctrinair geede uit het oog.

I. Een zeer frappante loepassing van deze leer treedt reeds voor den dag in de eerste periode (de Spaansche) van de geschiedenis van ons eiland.

Het is bekend, dat bij de verovering van ons eiland in 1634 door de Hollanders hier ongeveer 450 Indianen van den stam der Caquetas werden aangetroffen met 32 Spanjaarden.

Deze Indianen waren van denzelfden stam als die ook in Coro en omgeving leefden. Bovendien blijkt uit het rapport van den Hollandischen veroveraar van Walbeeck, dat zich onder die Spanjaarden ook een katholieke priester bevond, en dat er te midden van het dorp *Santa Ana*, ongeveer ter plaatse, waar nu *Groot Kwartier* ligt, ook een kerkje stond. Op die gegevens steunend heb ik jaren lang in de meening verkeerd, dat al die Indianen reeds tot het Christendom bekeerd waren.

Toch bleek later die meening onjuist. Want onder de archiefstukken, die ik eenigen jaren geleden uit het *Archivo General de Indias* van Sevilla in Spanje ontving, behoorde ook een foto van een Spaansche kaart van het eiland Curaçao dagteekend uit het jaar 1634, waarop ter rechterzijde stond aangeleekend, o.a. „dat er toen op het eiland woonden ongeveer 50 gezinnen van gedoopte Indianen en in het geheel 450 zielen! Een gezin rekent men meestal gemiddeld op 4 à 5 personen, zoodat men dan komt op niet meer dan 200 of 250 gedoopte Indianen, dus de grootste helft van het totaal bewoners. Dit punt kan men uitvoerig toegelicht vinden in het artikel in de *West-Indische Gids* jg. X bl. 97: „De oudste kaarten van het eiland Curaçao.”

Doch wat blijkt daaruit zonneklaar? Daaruit blijkt dit, dat de Spanjaarden, die in dat jaar reeds ongeveer een eeuw in het rustig bezit van het eiland waren, het toch nog niet zóo ver hadden kunnen brengen, dat zij alle Indianen tot het Christendom bekeerd hadden.

En toch leefden hier zoowel de heidenen (ongedoopte) Indianen naast de gedoopte, in volkomen vrede zonder door de Spanjaarden te worden lastig gevallen. En dat in een tijd toen in Spanje de *Inquisitie* nog in volle werking was en de Spanjaarden hier de handen volkomen vrij hadden, om te doen wat ze wilden. Desondanks hebben zij die ongedoopte Indianen niet voor de rechtbank der Inquisitie gedaagd, niet met dreigement van van brandstapel hun geweten geweld aangedaan, m.a.w. de Spanjaarden hebben hier niets anders dan de gewone leer der kerk in toepassing gebracht n.l. alleen door overtuiging en niet door dwang getracht de heidenen te bekeeren.

II. Ter illustratie van de leer der Kerk geven we hier nog eenige „zendingspraktijken uit de bekeeringsgeschiedenis van den volksstam der Cariben, die op sommige Antillen woonden.

Het werk in Hollandische vertaling: „*Nieuwe reizen naar de Fransche eilanden van America* van den Franschen Pater Dominicaan J. B. Labat, die als missieoverste van Januari 1694 tot Augustus 1705 op de Fransche Antillen verbleef en de meeste eilanden in West-Indië bezocht, is een goudmijn voor de Ethnografie van West-Indië.

Wij spreken hier niet over zijn groote diensten voor de natuurwetenschappen, en voor zijn nieuw systeem van suikermolens, die in gebruik bleven tot de uitvinding der stoommachines.

Deze Pater Labat heeft de Cariben van het eiland Dominica nog gekend in hun wilden natuurstaat.

In deel I, het XXIII Kapittel bl. 198 van de Hoof. uitgave) zegt P. Labat bij het jaar 1694 over deze Cariben: „Al hetgeen ment of nu toe gedaan heeft, om ze (de Cariben) te onderrichten, en de Christelijke religie te doen omhelzen, is vruchteloos geweest.

„Onze Orde (der Dominicanen) heeft er sedert 30 jaar eenige Missionarissen, die hun taal geleerd, met hen geleefd en die hen in de geloofsartikelen en de gebeden onderrichten, hebben niets nagelaten, hetgeen eenigszins dienstig had kunnen zijn om ze tot God te bekeeren, maar alles is zonder vrucht geweest.

„De Paters RAYMOND BRETON en PHILIP DE BEAUMONT van onze Orde zijn langer dan 25 jaar op het ei-

land Dominica gebleven zonder iets anders te kunnen uitvoeren, dan eenige kinderen, die op sterven lagen.

„en eenige zieken, die binnen welinge oogenblikken den geest zouden geven, te doopen.

„Het was niet uit gebrek aan menschen, die zij hadden kunnen doopen, maar omdat zij hun kwade inborst, hun onstandvastigheid en onverschilligheid, die hen alle ernstige dingen voor kinderspel deed houden, kende, zij het H. Sacrament des Doopsels aan een zekere ontheiliging niet wilden bloot stellen, niettegenstaande de het door velen met aandrang begerd werd, omdat zij wel wisten, dat zij het alleen begerden terwille van de geschenken, die zij van de „Peter en Meter, die zij kregen, zouden ontvangen,” enz.

Pater Labat verhaalt dan verder, hoe een rijke Franschman Mr. Chateau du Bois op Guadalupe verschillende Cariben had laten overkomen en ze in zijn eigen huis onderhield en hen met zorg deed onderwijzen en ze ook liet doopen. Doch zoodra zij weer naar hun eiland terugkeerden, verzaakten zij allen, zelfs de beste onder hen, aan de verplichtingen van het H. Doopsel.

Ook de Paters Jesuiten, die onder de Cariben van het eiland St. Vincent gewerkt hebben, deden dezelfde ondervinding op en konden geen enkele hunner bekeeren.

Hieruit blijkt dus meer dan overvloedig 10 dat geen Carib met geweld tot bekeering gedwongen is, 20 dat de Cariben ondanks 25 jaren van vruchteloze pogingen om hen te bekeeren, niet in het minst zijn lastig gevallen, gekweld of gefolterd, veel minder nog op den brandstapel gebracht en dat zelfs de afvallige Cariben niet zijn gemarteld of ter dood gebracht.

Nog iets anders blijkt hieruit. De vijanden der Kath. Kerk spreken zoodikwijls van de machtswellust van de Kerk, van haar toemolooze zucht naar uitbreiding en expansie. Hier hebben we juist het bewijs van het tegendeel.

Hoe makkelijk was het die Paters Dominicanen geweest al die Cariben in den schoot der Kerk op te nemen. Zij verlangden immers zelf, zij gaven hun toestemming. En toch werden zij niet aangenomen, omdat de Paters met reden aan de oprechtheid hunner gevoelens twijfelden.

Hoe ijdel en voos blijken al die beschuldigingen, als men ze op den keper beschouwt.

Niets dan holle frasen en laster.

Het zou hier de plaats zijn, om nog iets te zeggen van de *Gewetensdwang* door de Kath. Kerk toegepast in den tegenwoordigen tijd speciaal hier op Curaçao om ook onder dit opzicht haar theorie en praktijk aan elkander te toetsen.

Doch wegens de uitgebreidheid der stof moeten we dit voor de volgende week bewaren.

BERICHTEN.

Het Feest van Christus-Koning.

Morgen, de laatste Zondag van October, wordt in alle Katholieke kerken over de geheele wereld het plechtig feest gevierd van *Christus-Koning*.

Op Curaçao zullen in de kerken der stad de plechtigheden aldus gevierd worden.

In de Kathedraal van Sint Anna is de 1ste. H. Mis ten 4½ uur verder ten 5½ uur een Mis met generale H. Communie voor de mannen. Ten 7 uur Kindermis, en ten 8½ uur de Hoogmis s' avonds ten 7 uur Plechtig Lof met feestpredikatie.

In de Kerk van de H. Familie (San Mateo) de vroegmis met generale H. Communie voor de mannen ten 5 uur. Des avonds ten 7 uur plechtig Lof met processie met vaandelwijding.

In de Kerk van den H. Rozenkrans te Pietermaai ten 4½ uur de vroegmis met generale H. Communie voor de mannen.

Des avonds ten 7 uur Lof met feestpredikatie speciaal voor de mannen, waarbij de groote banken geheel gereserveerd zijn voor de mannen.

„Frojelindes” en „Bechlingas.”

17 Dec. 1931 kondigden wij pater Euwens' studie over dit onderwerp in *De West-Indische Gids* aan. Mede deze studie is aanleiding geweest tot een nieuwe voordracht van der heer Dr. Van der Meulen in de *Koninklijke Akademie van wetenschappen*. Hij geeft pater Euwens en een anderen schrijver, Dassonville, een Belg, die er, deze zaak op geschiedkundig gebied tot een bevredigenden uitslag te hebben gebracht. Ook op taalkundige gronden was de heer Van der Meulen inschreven reeds tot de overtuiging gekomen dat men hier te doen had met woorden, waarvan de oorsprong teruggaat op „Vlissingen”. Daarom komt hij op de zaak terug, tot eerherstel ook van de taalkunde, die bij Euwens en Dassonville een veer hadden moeten laten. De nieuwe vindplaatsen van Euwens doen in het betoog ook dienst.

Kol. Wkbl.

Overdrifving schaad.

Meermalen hebben wij blijk gegeven het waarlijk niet oneens te zijn met hen, die klagen over het ondeskundig geschiedt over Curaçao. Maar er is geen reden dit kwaad erger voor te stellen dan het is. Ironisch schrijft Dr. Van der Steen, die onlangs twee wel bestede weken op Curaçao doorbrach over de uitstekende voorlichting van sommigen, die van 1 tot 24 uur lang op het eiland hebben vertoefd, waardoor wat men van Curaçao meent te weten, gewoonlijk onjuist is. Zoo ging het hem althans, naar hij zegt. Dit is natuurlijk bespottelijk. Wanneer Dr. Van der Steen inderdaad heeft ervaren, dat zijn vóór zijn reis omtrent Curaçao opgedane kennis onjuist was, dan ligt dat aan hem. Het is haast ondenkbaar, dat iemand als hij, voornemens naar Curaçao te gaan niet zou hebben geraadpleegd de West-Indische Encyclopaedie, Amelunxen, het gedenkboek der missie uit 1920, Realino, Fabius, het Handelsadresboek van het Bureau voor handelsinlichtingen, Bordewijk, Van Vollenhoven, de West-Indische Gids, de uitgaven van Oost en West, het Haagsche maandblad, enz., maar tot zooveelste rangs boeken en geschriften zijn toevlucht genomen zou hebben. Men kan tegenwoordig heusch wel goed over Curaçao worden ingelicht.

Kol. Weekbl.

Stormrampcomité.

Volgens „*Aruba Grafico*” heeft zich op Aruba een comité gevormd, ten einde gelden in te zamelen voor hen, die have en goed verloren hebben bij de stormramp, die 26 September i.l. onze Bovenwindische eilanden Saba en St. Eustatius geteisterd heeft.

Het comité bestaat uit de heeren Plantsz, Hessling en Philipszoon, die zich gaarne bereid verklaard hebben om geld en goederen voor dat doel in ontvangst te nemen.

Bevolking van Aruba.

Mac vertelt in de „*Aruba Grafico*” van 22 October i.l. dat er op Aruba, op een bevolking van ongeveer 14,000 inwoners zoo ongeveer 40 verschillende nationaliteiten gevonden worden.

Behalve Nederlanders uit het Moederland, uit Oost- en West Indië zijn Amerikanen uit de Ver. Staten, van de Virgin eilanden, de Philippijnen en Hawaii. Britsche onderdanen uit Engeland, Schotland, Ierland, Engelse, West-Oost Indië, van Nevis, Montserrat, Antigua en de andere Engelsche bezittingen. Verder Fransen uit Europa, van Martinique, St. Bartholemy, Fransch St. Martin en Guadeloupe. Dan zijn er nog menschen uit Noorwegen, Denemarken, Letland, Finland, Rumenië, Rusland, Polen, Oostenrijk, Chechoslowakije, Duitschland, Spanje, Italië, ook de Zuid Amerikaanse republieken zijn er goed vertegenwoordigd door Venezolanen, Colombianen, Brazilianen, menschen uit Costa Rica, Nicaragua, Chili en Bolivia. En ten slotte nog e kolonie van Chinezen, die 10 October met veel veel vuurwerk den 22ste verjaardag van de Chinesse republiek gevierd hebben.

Eervol ontslag.

Het verwondert ons, onderstaand Aneta-bericht uit den Haag gedateerd van 11 October gepubliceerd te zien in de Surinaamsche bladen zonder dat het ook hier werd bekend gemaakt.

„Met ingang van 6 April 1933 is eervol ontslag verleend, onder dankbetuiging voor de vele en langdurige diensten den lande bewezen, aan den Administrateur van Financiën op Curaçao, de Heer H. Schothorg.”

Onderscheiding.

Behalve met het ridderkruis in de orde van Oranje Nassau, werd Mère M. Angelina, Algemeene Overste van de Zusters van Roosendaal, ter gelegenheid van het eerste eeuwfeest van het bestaan dezer Congregatie, in opdracht van den Koning van België, vereerd met de ridderorde van Koning Leopold II van België. Deze werd haar op den dag van het feest aangeboden door den Heer Th. Tiebackx, Consul van België te Roosendaal.

Touristenbooten.

Voor zoover tot nu toe reeds bekend is, zullen in het komend seizoen de volgende toeristenbooten onze haven (of Caracasbaai) bezoeken:

1 Columbus	op 13 Nov.	1932.
2 Columbus	„ 6 Dec.	„
3 Reliance	„ 23 Dec.	„
4 Columbus	„ 25 Dec.	„
5 La Fayette	„ 25 Dec.	„
6 Mauretania	„ 12 Jan.	1933
7 Statendam	„ 12 „	„
8 Reliance	„ 13 „	„
9 Kungsholm	„ 14 „	„
10 Columbus	„ 16 „	„
11 Duches of Bedford	26 Jan.	1933
12 Mauretania	25 „	„
13 Reliance	3 Febr.	„
14 Kungsholm	4 „	„
15 Mauretania	9 „	„
16 Volendam	10 „	„
17 Duches of Richmond	12 „	„
18 Duches of Bedford	21 „	„
19 Mauretania	23 „	„
20 Reliance	24 „	„
21 Kungsholm	15 „	„
22 La Fayette	2 Maart	„
23 Volendam	3 „	„
24 Mauretania	9 „	„
25 Reliance	17 „	„
26 Kungsholm	18 „	„
27 Mauretania	25 „	„

KOLONIALE RAAD.

Maandag 24 October 1932.

Twee ontwerpen worden van de afdelingen verwezen n.l. dat houdende eenige bepalingen betreffende kooplieden en het nieuwe havenreglement.

Bij ingekomen schrijven trekt de Gouverneur een twaalfal ontwerpen in, waarvan sommige verschillende jaren geleden ingediend zijn en op de toestandkoming waarvan geen prijs meer gesteld wordt.

Het ontwerp tot wijzing van de

Loodsdienstverordening wordt nu aan de orde gesteld. De Administrateur van Financiën, als gemachtigde van het Bestuur ter vergadering aanwezig, beantwoordt het *Eindverslag*, waarna de Heeren Jossy Cohen Henriquez en mr. G. H. Eskes het woord voeren.

Beiden houden ook algemeene beschouwingen omtrent den toestand van de Curaçaosche financiën. Nadat z.h.s. twee amendementen van het lid Eskes en twee amendementen van het lid Jos. Cohen Henriquez waren aangenomen, wordt het aldus gewijzigd ontwerp eveneens z.h.s. aangenomen.

Besloten wordt het ingediende ontwerp tot wijzing van de „Algemeene Politiekeur 1917” terstond in behandeling te nemen.

De Procureur-general brengt namens den Gouverneur een viertal nieuwe wijzigingen en aanvullingen in het ontwerp aan, alle, althans een paar, op door chauffeurs alhier gedaan verzoek.

Het aldus gewijzigd ontwerp wordt z.h.s. aangenomen.

Een goed machientje.

Elders in dit blad komt de advertentie voor van een „Stop machine”. Dit machientje is ongetwijfeld van veel nut. Het toestel, dat we ten sterkste aanbevelen, kan door een kind gehanteerd worden, zoodat kousen of kleezen die stuk zijn, vlug en goed worden, gestopt of versteld. Het valt niet te ontkennen dat dit machientje in elk huishouden zelfs bij 'n vrijgezel, onschatbare diensten kan bewijzen: men hoeft het slechts enkele oogenblikken te laten werken, en wat onherstelbaar leek, komt netjes gestopt of versteld voor den dag.

De „*Stopmachine*” die in korten tijd weg gebaand heeft op alle markten, kan beschouwd worden als onmisbaar in elk huishouden, daar ze een onwaardeerbare hulp is voor de zorgvuldige en zuinige huismoeder.

De firma Patent Weaver, Aribau, 226, Barcelona, levert de „*Stopmachine*”, vrij van onkosten, voor den billijken prijs van f.7.50.

Bedenk wel de voordeelen die deze machine U kan verschaffen, en bij bestellingen aan onze firma, wees zoo goed daarbij melding te maken van „*Amigoe di Curaçao*”.

6—6

HERCULES -- DE RUITER.

2

Hercules verschijnt met 2 invallers. Zij winnen de toss en verliezen tegen wind te spelen. Direct na het begin veroorzaakt de rechtervleugel een aanval op „*De Ruiters*” doel, die door de verdediging keurig wordt weggevoerd, om zijn voorhoede de kans te geven ook aan te vallen.

Maar ook hier is het niet pluis.

Want Rigaud is ook op zijn hoede en vangt de bal correct op.

Nu verplaatst zich het spel op de middenlinie, waarin de Herculanen sterker bleken. De rechtsbinnen, een heel klein baasje, doet de groote de Ruiters verbaasd staan, want hij kopt en plaatst, en neemt de bal voor hun voeten weg, en is overal.

Zoo gaat het spel door met meerdere gevaarlijke aanvallen op de Ruiters doel, maar zonder resultaat en de rust gaat in met 0—0.

Direct na de rust is Hercules weer in den aanval, en na 10 minuten weet de linksbuiten van Hercules met een puntschot zijn vereniging de leiding te geven. (1—0)

Kort na het begin is de Ruiter in den aanval, maar het is te vergeefsche moeite. De fullbacks laten niemand door.

Zoo gaat het spel op en neer.

Plotseling ziet men de midhalf van Hercules in het midden van het veld opduiken, en den bal aan de rechtsbuiten te plaatsen, die met een flinken draai het aan de linksbinnen overgeeft, deze plaatst zonder te dralen voor de midvoor, die met een formidabel kannonschot de keeper het nakkijken geeft. 2—0.

De Ruiter verliest de moed nog niet en valt telkens aan, en in een van deze aanvallen veroorzaakt een van de Herculanen een strafschop, die genomen werd en Rigaud op den grond liggend verstomd deed staan. 2—1

Zoo blijft het spel tot het einde door, en in de stand komt geen verandering, zoodat de kleine Herculanen na een 2—1 overwinning het strijdperk verlaten.

DE HERCULANEN ZIJN KLEIN, MAAR DAPPER.

Aan hen mijn gelukwensen, want HERCULES is eerste vereniging, die in deze competitie de *Ruiter* heeft overwonnen.

DE RUITER NEXT TIME....

Reporter F.

Beleefd verzoek.

Nogmaals verzoeken wij dringend en beleefd alle medewerkers aan de Afdeling *Sport* in ons Bijblad, hun bijdragen niet later dan Dinsdag middag 12 uur aan de Redactie of de Drukkerij van de *Amigoe di Curaçao* in te zenden, omdat dit bijblad reeds Woensdag moet gedrukt worden. Sportberichten na dien tijd ontvangen, kunnen niet meer in het Bijblad worden opgenomen, en loopen tegelijk groot gevaar wegens gebrek aan plaatsruimte van het hoofdblad geweigerd te worden.

OM DEN „KORTENAAR BEKER”

Reeds eenige weken heerschte er spanning, wie zou er winnen? *De Van Nes-Mariniers* en *Militaire Politie* speelde een heele Competitie om de Kortenaar-Beker. De eerste ronde gespeeld op *Asiento-terrein* eindigde gelijk; geen der elftallen slaagde er

in om te winnen. In de tweede ronde gespeeld op het Riffertrein wist de Politie de Mariniers een nederlaag toe te brengen. De spanning steeg. Ook tegen de *Van Nes* moesten de Mariniers de vlag strijken. Op 25 October werd nu de laatste wedstrijd gespeeld en met 1—0 wist de *Van Nes* te winnen, zoodat de *Van Nes* voor een jaar bezitter is van dezen beker.

De Wedstrijd.

Om half vijf ving deze strijd aan onder bekwame leiding van den Hr. Brand en direct zit de *Van Nes*-voorhoede uitnemend gesteund door den wind, op 't Politie doel. Al direct moet de keeper handelend optreden, iets wat eenige benauwde oogenblikken geeft, want de bal is vol effect. Steeds komt de *Van Nes*-voorhoede keurig combineerend terug, maar een goed schot blijft uit. Een enkele keer breekt de Politie door, maar de roode backs weten van geen wijken. Na ongeveer een kwartier van grooten druk op 't Politie en na't nemen van eenige corners weet de *Van Nes* midvoor met een keurig schot de Politie keeper te passeeren. Groot gejuich belooft dit fraaie doelpunt. De Politie trekt ten aanval, komt keurig samenspelend voor 't doel, maar keeper Wagenaar is safe en stopt alles in grootschen stijl. Toch is 't gevaar niet geweken, want eenige gevaarlijke schoten van de Politie links buiten en binnen verdienen zeker vermelding. De *Van Nes* weet zich weer los te werken en voor 't Politie doel ontstaan zeer gevaarlijke momenten. De beide backs die keurig opdreef waren, gaven de *Van Nes* voorhoede geen kans.

Met 1—0 voor de *Van Nes* was 't rust. Na de rust is 't spel geheel veranderd. Van meerderheid van de *Van Nes* is geen sprake meer en keer op keer komt de Politie voor 't doel, maar 't schot is zoek en daar keeper Wagenaar in buitengewone vorm is, blijft zijn doel schoon.

Langzaam aan weet de *Van Nes* zich te herstellen en eenige gevaarlijke snelle uitvalen doen 't enthousiasme weer opblaazen. De *Van Nes* wordt weer sterker, 't gevaar is bijna geweken. Plots een verrassende uitval van de Politie, de bal zweeft hoog voor het *Van Nes*-doel. Iedereen denkt aan een doelpunt, maar een *Van Nes*-been maait de bal nog juist weg. De tijd verstrijkt en onder groote spanning met de *Van Nes* in de meerderheid fluit de scheidsrechter 't einde.

Na afloop overhandigde de Luitenant der Mariniers Wilhelmy Damsté den beker met een toepasselijk woord aan den aanvoerder van *Van Nes*.

Voetbalmatch

Cuba — R. C. C.

Heden Zaterdag namiddag ten 4½ uur zal er een vriendschappelijke voetbalwedstrijd plaats vinden op het voetbalterrein van MUNDO NOBO tusschen een elftal van de bemanning van het Fransche Sloopschip *Cuba*, dat hier in de haven ligt, met een elftal van de Curaçaosche voetbalclub R. C. C.

Ir. J. de Pril

Vorige week werd hier telegrafisch bericht ontvangen, dat Ir. J. de Pril na het beëindigen van zijn verlof, niet naar Curaçao zal terugkeeren, maar naar Oost-Indië wordt overgeplaatst.

De Hr. de Pril, die de laatste jaren Voorzitter was van de Groep Antillen van het *Algemeen Nederlandsche Verbond*, zal zeker in het bestuur dezer groep ten eerste gemist worden.

Niet minder in de C. B. L. O. *Curaçaosche Bond voor Lichamelijke Opvoeding*, waarvan hij de oprichter was, alsmede in nog tal van andere verenigingen.

Al deze besturen: zullen misschien het niet terugkeeren van den Hr. de Pril erg betreuren, maar toch blijft zijn werkzaam voorbeeld, dat getoond heeft, dat van Vereenigingen op Curaçao wel wat te maken valt, mits de leiding maar uitstekend is.

Begroeting 1933.

Uit den Haag is hier bericht ontvangen, dat de Kroon de Curaçaosche begroeting voor 1933 niet heeft aangenomen.

Men vermoedt, dat de oorzaak dezer verwerping ligt in de post *pro-memoria*, voor de aflossing der schulden.

De Curaçaosche Begroeting voor 1933 zal dus dit jaar weer in de Kamers behandeld worden.

Bekendmaking.

Wij maken onze lezers, die in het bezit zijn van auto, rijwiel of motorboot, attent op de bekendmaking van den Koloniaal Ontvanger in dit nummer, betreffende de nummerplaten voor het jaar 1933

Vreemdelingen.

Vorige week Zaterdag kwam hier onze haven binnen een Indianen-Corjaal van zeer vreemd maaksel, waarin 7 vreemdelingen, n.l. 5 Fransen, een Italiaan en een Spanjaard. Volgens hun eigen verklaring waren zij uit Fransch Guyana (Cajenne) ontvlucht.

Als dat zoo is, zijn het zeer waarschijnlijk Fransche gedeporteerden, die hun straf in de strafkolonie van Cajenne moesten doorbrengen, dus minstens lieden van slechte reputatie en gevaarlijk voor de samenleving. Zij hadden den tocht van het eiland Trinidad tot hier in 12 dagen afgelegd en kwamen hier aan, zonder voedsel en water en geheel uitgeput.

Zij staan nu onder politie toezicht doch het is te hopen, dat zij zoo spoedig mogelijk hun reis naar Co-

NIEUWS! DE STOPMACHINE.

Met dit toestel kan zelfs een KIND vlug en uitermate netjes kousen, sokken en alle soort van geweven stoffen, hetzij van zijde, katoen, wol of linnen STOPPEN en VERSTELLEN.

Onmisbaar
in
Elk Huishouden.

Men werkt er gemakkelijk en prettig mee, en krijgt verrassende uitkomsten.
DE STOPMACHINE
wordt geleverd met nauwkeurige inlichtingen over het gebruik ervan.
Bekroond met de gouden medaille op de Internationale Tentoonstelling van Barcelona, 1930.

Ze wordt, vrij van onkosten, geleverd tegen inzending van f 7.50, in bankbiljetten, chèque of internationaal postwissel aan

Patent Magic Weaver

Calle de Aribau, 226, Barcelona, España.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERS BOOTEN TUSSEN CURAÇAO EN

LONDEN SS. "REMUERA" (11.500 ton) Nov. 20/21
SOUTHAMPTON SS. "MATAROA" (12.500 ton) Jan. 3/4
S.S. "REMUERA" 1e. 2e. 3e. Klasse
S.S. "MATAROA" slechts CABINE Klasse £ 35 minimum.

PANAMA & NEW-ZEALAND SS. "RUAHINE" (11.000 ton) Nov. 3/4
SS. "TAMAROA" (12.500 ton) Dec. 13/14
SS. "AKAROA" (15.000 ton) Jan. 10/11, 1933.

slechts CABINE Klasse naar Panama £ 5.—

slechts CABINE Klasse naar New Zealand £ 42.—

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

John G. Eman — Oranjestad, Aruba.

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

32 De Ruyterplein 2. Telefoon: No. 72 & No. 505.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tussen New Orleans, Mobile, Port au Prince, Santo Domingo, CURAÇAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en vandaar direct naar CURAÇAO en New Orleans als volgt:

	Vertr.	Aank.	Aank.
	NEW ORLEANS	CURAÇAO	PARAMARIBO
SS. "VESTVANGEN"	Oct. 22	Nov. 4	Nov. 11
SS. "DALVANGEN"	Nov. 5	Nov. 18	Nov. 25
SS. "AUSTVANGEN"	Nov. 19	Dec. 2	Dec. 9
	Vertr.	Aank.	Aank.
	PARAMARIBO	CURAÇAO	NEW ORLEANS
SS. "AUSTVANGEN"	Nov. 2	Nov. 5	Nov. 13
SS. "VESTVANGEN"	Nov. 16	Nov. 19	Nov. 27
SS. "DALVANGEN"	Nov. 30	Dec. 3	Dec. 11

Cabine Klasse naar Paramaribo

Fis. 125.—

Dekpassage naar Paramaribo

62.50

Cabine Klasse naar New Orleans

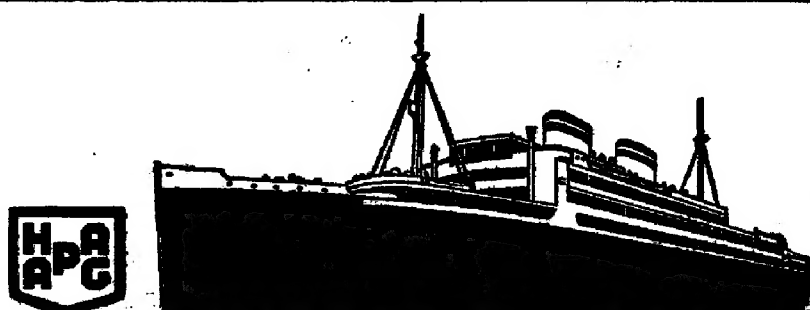
250.—

JOHN G. EMAN, Agent Aruba.

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

De Ruyterplein.

Tel: No. 72 & No. 505.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

(HAMBURG-AMERICAN LINE)
Fast Passenger and Freight Service with the luxurious and new Motorships:

ORINOCO & MAGDALENA

(14,100 TONS DISPLACEMENT)
two of the best boats in service between West Indies, Central America, and Europe.

Now in construction to be put soon in service, two other modern Motorships with still greater improvements, viz:

CARIBIA & CORDILLERA

(16,000 TONS DISPLACEMENT - 17 KNOTS SPEED)

NEXT SAILINGS:
to Puerto Colombia, Curacao, to Plymouth, Cherbourg, Amsterdam, and London.
to Puerto Colombia, Curacao, to Hamburg, via Venezuela, and Trinidad.

Esplanada Oct. 25 Magdalena Oct. 22
Orinoco Nov. 11 Antiochia Nov. 6

FREIGHT SERVICE ONLY:
(Next Sailing subject to change)
to Puerto Colombia and Cartagena, eventually via Santa Marta:
Livadia Nov. 2.

SERVICE WITH MARACAIBO:
with the branch steamer "Almanza" (for Passengers and Freight) running between Curacao and Maracaibo, eventually Aruba and Bonaire, in connection with the above transatlantic boats.

For further information please apply to the Agents:

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.

CURAÇAO, De Ruyterplein 1-2, Telephone: 100

W. F. CRAANE, ARUBA

ENEMIGOS DE LA SALUD! ¡MÁTELOS!

CUANDO una enfermedad, que a veces resulta en muerte, llega a su hogar, probablemente ha sido traída por algún insecto. Se sabe que los insectos son peligrosos propagadores de enfermedades. Protégase a sí mismo y a su hogar—pulverice FLIT.

FLIT pulverizado mata moscas, mosquitos, pulgas, hormigas, polillas, chinches, cucarachas y sus huevos. Es mortífero para los insectos pero inofensivo para las personas. Fácil de usar. No mancha. No confunda al FLIT con otros insecticidas.

Pulverice

Busque al soldadito en la lata amarilla con la faja negra

FLIT

Para protección de Ud., el FLIT se vende solamente en latas selladas.

Onlangs ontdekt Eene onschatbare bescherming voor tanden

—een geheel nieuw reinigend en glansgevend bestanddeel, dat tweemaal zoo zacht is als de algemeen gebruikelijke polijststof in tandpasta's. Het geeft aan de tanden een hooger glans en een schitterend parelwit uitzicht. De vlekken van Tandanslag verdwijnen geheel.

DE Pepsodent laboratoria melden een 'n ommekeer veroorzakende ontdekking: een nieuw reinigend en glansgevend bestanddeel voor tandpasta. De Pepsodent tandpasta bevat sinds zes maanden dit merkwuurde nieuwe bestanddeel. Het bezit drie kenmerkende deugden:

1. Het is onovertroffen in het verwijderen van bevlekte, verderfelijke Tandanslag.
2. De nieuwe structuur is microscopisch fijn. Als gevolg daarvan verkrijgt het glazuur een hooger glans en worden de tanden schitterend parelwit.
3. Het nieuwe bestanddeel is veilig—dit is zijn belangrijkste eigenschap. Veilig, omdat het zacht is—zelfs tweemaal zoo zacht als de algemeen gebruikte polijststoffen.

Niettemin is Pepsodent in maak en voorkomen nog steeds de Pepsodent van vroeger. In resultaten en betrouwbaarheid is deze nieuw-splinternieuw.

Pepsodent
de bijzondere tand-
aanslag verwijderende
tandpasta.

Het verwijderen van TANDANSLAG is en blijft de voornaamste taak van Pepsodent. De huidige Pepsodent volbrengt die taak beter dan ooit tevoren. Het nieuwe reinigend en glansgevend bestanddeel ervan geeft in enkele dagen tijds een verbetering in het uitzicht der tanden. Koop nog heden een tube Pepsodent. Merk op hoe spoedig en veilig deze de tanden bevrijdt van de verderfelijke tandanslag—hoe zij de tanden polijst tot een parelenden glans.

Pepsodent

Gebruik Pepsodent tandpasta tweemaal per dag—
bezoek Uw tandarts minstens tweemaal per jaar

TE HUUR

Een geriefelijk woonhuis met alle moderne inrichtingen No 19 Kraayenhofstraat achter „Ons Hoekje”.

inf: E. S. Evertsz Ez. Roodeweg No. 14.

Compania Trasatlantica

Eerstvolgen de afvaarten van Curaçao:
naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK. Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES“ 10/11 Dec.

naar Pto. Colombia, Cristobal:

SS. „JUAN S. ELCANO“ 9/10 Nov. 9/10 Jan.

naar Pto. Cabello, La Guaira, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „JUAN S. ELCANO“ 17/18 Nov. 17/18 Jan.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overschepping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.
Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

De Ruyterplein No. 2.

Telefoon No. 72 & 505.

SHELL PRODUCTEN.

SHELL DRY CLEANER.

Detailprijs.

Een onschadelijke vloeistof voor het verwijderen van vuil, olie of vetvlekken van alle soorten weefsels, Zijde, Crêpe de Chine, Crêpe Georgette, etc. etc.

F. 1.50 per ¼ L. blik.
„ 2.70 per 1 L. blik.

SHELL FURNITURE POLISH.

Een boenwas voor meubels dat de beste resultaten geeft, met het geringste werk.

„ 0.90 per 8 oz. blik.

SHELL CAR POLISH No. 1.

Een boenwas voor vernis, cellulose etc.

„ 1.20 per 8 oz. blik.

SHELL CAR POLISH No. 2.

Een boenwas voor weefsels en leder

„ 1.20 per 8 oz. blik

SHELL HOUSEHOLD OIL.

Een prima kwaliteit olie voor het smeren van naaimachines, gramophoons, rijwielen, ventilators, schrijfmachines, wetenschappelijke instrumenten, etc. etc.

„ 0.50 per 3½ oz. blik.

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot

de Agenten.

E. & G. Martijn.

Handelskade No. 12 — Telefoon No. 442.

Bovenstaande artikelen zijn te koop bij

Henry de Jongh.

Breedestraat No. 88 - Otrabanda.

Telefoon No. 316.

13—13

Steunt Curaçaosche Industrie.

Vraagt steeds

SHELL-TOX

wanneer U een doeltreffende insecticide nodig hebt. Ze doodt vliegen, mieren, muggen, kakkerlakken, vlooiën enz. enz.

Shell-Tox is Curaçaosch Fabrikaat.

E. & G. MARTIJN.

13—13

Agenten.

Het merk voor den kenner van sigaren is en blijft

KAREL I

Welk een genot dat deze bij uitstek Hollandse „FLINE“ sigaar ook op Curaçao verkrijgbaar is !!!!!

Verktijgbaar bij:

G. WINKEL & ZONEN	--	La Casa Rosada
G. TROOST	--	Handelskade
W. C. de JONGH	--	(Vriendenkring)
W. KOOLE	--	Damplein (Holl. Winkel)
J. J. van GILJN	--	Piscaderabaai
ARAUJO & Co.	--	Botica Nueva
M. VEAUMONT	--	Emmestad
L. RECK	--	Sunny Isle
J. C. van SON	--	Wilhelmina Plein (Hoek Columbusstr.)

VERTEGENWOORDIGERS:

5-6 CURAÇAOSCHE WANDEL MAATSCHAPPIJ N.V.

Aankomst en vertrek der schepen de week van 22—29 October 1932